

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczącej oceny programowej kierunku administracja na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonym w Wyższej Szkole Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 4 i 5 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 863/2024 dnia 7 listopada 2024 r. w sprawie oceny programowej kierunku administracja prowadzonego w Wyższej Szkole Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia, dodatkowe informacje i dokumenty uzupełniające przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej kierunku administracja prowadzonego w Wyższej Szkole Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat, wyrażonej w § 1 Uchwały nr 863/2024 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 listopada 2024 r.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Wyższej Szkole Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni nie w pełni umożliwia studentom kierunku administracja osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,

10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

– zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 2:

1. W zależności od formy studiów do ich ukończenia konieczna jest różna liczba punktów ECTS, podczas gdy studenci na danym kierunku, niezależnie od formy studiów, powinni uzyskać te same efekty uczenia się, zatem liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia

- studiów niestacjonarnych powinna być równa liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów stacjonarnych.
2. Liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów drugiego stopnia nie jest wystarczająca do uzyskania tytułu zawodowego magistra, ponieważ suma punktów ECTS uzyskiwanych łącznie przez studiujących na studiach pierwszego stopnia, a następnie na studiach drugiego stopnia jest mniejsza niż 300. Tym samym liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów drugiego stopnia nie odpowiada nakładowi pracy studenta niezbędnemu do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla tych studiów.
 3. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia zamieszczony został moduł *konsultacje*. Wszystkie godziny z tego modułu zostały przypisane do zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Zważywszy jednak, że nie przedstawiono żadnych dowodów na to, że studenci uczestniczą w tej formie zajęć, ani nie wykazano, że wspierani przez nauczycieli akademickich, osiągają efekty uczenia się wymienione w sylabusie zajęć *konsultacje*, zaliczenie tych zajęć do grupy zajęć tzw. kontaktowych jest niezasadne. W związku z tym łączna liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów jest niezgodna z wymogami i nie zapewnia studentom osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Uczelnia w odpowiedzi na raport z wizytacji, ustosunkowała się do zarzutów jak poniżej:

Ad 1. Uczelnia nie zajęła stanowiska.

Ad 2. Uczelnia podniosła, że teza zawarta w raporcie jest niezgodna z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz z prawem europejskim. Wskazała, że wymóg uzyskania 300 punktów ECTS nie znajduje zastosowania w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia, gdyż *expressis verbis* dotyczy wyłącznie jednolitych studiów magisterskich, których Uczelnia nie prowadzi na kierunku administracja. Powołała się też na treść odpowiedzi Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 28 grudnia 2020 r. na interpelację poselską nr 16564, dotyczącą minimalnej liczby punktów ECTS, a także na materiały przygotowawcze wytworzone w związku z procedowaniem ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Wskazała ponadto, że nakaz bilansowania się punktacji za studia pierwszego i drugiego stopnia nie wynika również z reguł systemu bolońskiego.

Ad 3. Senat Uczelni podjął uchwałę nr 1/06/2024 z dn. 11 czerwca 2024 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej zmiany programów studiów polegającej na likwidacji wyodrębnionego modułu kształcenia *konsultacje*.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zwraca uwagę, że zgodnie z obecnym programem studiów uzyskanie tytułu zawodowego magistra możliwe jest po zdobyciu przez studenta 285,5 (studia stacjonarne) i 277,3 (studia niestacjonarne) punktów ECTS, tj. 187,5 punktów ECTS w wypadku studiów stacjonarnych pierwszego stopnia i 98 punktów ECTS w wypadku studiów stacjonarnych drugiego stopnia oraz odpowiednio 184,1 i 93,2 punktów ECTS w wypadku studiów niestacjonarnych. Jest to liczba niewystarczająca do uzyskania tytułu zawodowego magistra, ponieważ ukończenie studiów pierwszego i następnie drugiego stopnia jest równoważne ukończeniu studiów prowadzonych jako jednolite studia magisterskie. Tymczasem do ukończenia jednolitych studiów magisterskich, zgodnie z art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy, wymagane jest uzyskanie co najmniej 300 punktów ECTS, niezależnie od tego, czy studia te trwają 9, czy też 10 semestrów. Proponowany program studiów nie umożliwia zatem studentom kontynuacji kształcenia na studiach drugiego stopnia, co jest niezgodne

z założeniem, że studia pierwszego stopnia przygotowują do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Podkreślić należy, że użycie w art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy sformułowania „co najmniej” nie upoważnia Uczelni w każdym przypadku do prowadzenia studiów, do których przyporządkowano minimalną liczbę punktów ECTS wskazaną w tym przepisie, a założenia, które przyjęła Uczelnia, sprzyjają obchodzeniu wymogu ustawowego.

Mając na względzie podjęcie przez Uczelnię skutecznych działań naprawczych jedynie w odniesieniu do zarzutu nr 3, Prezydium PKA postanawia podtrzymać ocenę stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione częściowo).

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, jak niżej.

„W uzasadnieniu uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wskazano, że w zależności od formy studiów do ich ukończenia zaplanowana jest różna liczba punktów ECTS, podczas gdy studenci na danym kierunku, niezależnie od formy studiów, powinni osiągnąć te same efekty uczenia się, zatem liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów niestacjonarnych powinna być równa liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów stacjonarnych.

Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni podnosi, że różnica w liczbie punktów, które zdobywa student kończący studia stacjonarne i niestacjonarne wynika jedynie z uwzględnienia w wyliczeniu punktów ECTS tych zajęć do wyboru, z których korzystają studenci studiów stacjonarnych.

Istotne jest, że fakt osiągnięcia innej sumy punktów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, wynikający jedynie z przedmiotów do wyboru, nie narusza istoty programu studiów, który jest taki sam dla obu form studiów. Wszystkie przedmioty kształcenia występują w obu formach z jednakowymi efektami uczenia się oraz jednakową punktacją ECTS. Nakład pracy w zakresie przedmiotów obowiązkowych potrzebny do ukończenia studiów jest taki sam. Natomiast umożliwienie skorzystania przez studenta studiów stacjonarnych z dodatkowego przedmiotu jest wyrazem otwartości na potrzeby studentów, uwzględniającej ograniczenia faktyczne wynikające z samej istoty studiów niestacjonarnych. Student podejmujący studia niestacjonarne nie zakłada uczestniczenia w większej ilości zajęć niż wynikająca z wybranej formy studiów. Dyspozycyjność studenta podejmującego studia stacjonarne jest większa, stąd też umożliwienie mu skorzystania z większej puli zajęć służy interesowi takiego studenta, nie umniejszając jednocześnie poziomowi i jakości kształcenia na studiach niestacjonarnych.

Powyższa praktyka nie narusza przepisów, które określają warunki ukończenia studiów przez studenta, wyartykułowanych w art. 76 PSWN. Zgodnie z przytoczonym przepisem warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest osiągnięcie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano co najmniej wskazaną w tym artykule liczbę punktów ECTS. Liczba ta jest różna w zależności od tego czy są to studia I, II stopnia czy też studia jednolite magisterskie o różnej liczbie semestrów. Istotne jest przy tym, że PSWN wskazuje minimum koniecznych punktów, nie zabraniając osiągnięcia liczby wyższej. Brak jest również przepisu, który wykluczałby możliwość różnicowania liczby punktów w zależności od formy studiów, po spełnieniu wymaganego Ustawą minimum.

Programy studiów na kierunku Administracja poddawane ocenie spełniają powyższy ustawowy wymóg osiągniętej punktacji. Wszystkie przedmioty kształcenia niezależnie od formy studiów są tak samo wycenione punktowo i zapewniają osiągnięcie przez studenta tych samych efektów

uczenia się. Wskazana różnica w punktacji ECTS nie ma żadnego wpływu na osiągnięcie tych samych dla obydwu form studiów kierunkowych efektów uczenia się.

Wymóg uzyskania 300 punktów ECTS przy sumowaniu punktów obu form studiów

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wskazało, że liczba punktów ECTS wymagana do ukończenia studiów drugiego stopnia nie jest wystarczająca do uzyskania tytułu zawodowego magistra, ponieważ suma punktów ECTS uzyskiwanych łącznie przez studiujących na studiach pierwszego stopnia, a następnie na studiach drugiego stopnia jest mniejsza niż 300. W ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów drugiego stopnia nie odpowiada nakładowi pracy studenta niezbędnemu do osiągnięcia efektów uczenia się zakładanych dla tych studiów.

W uzasadnieniu uchwały wskazano również na konkretną argumentację zawartą w odpowiedzi na raport z wizytacji, do której jednak Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej w żaden sposób się nie ustosunkowało. Mając powyższe na uwadze Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni po raz kolejny podtrzymuje, że zaprezentowane w odpowiedzi na raport stanowisko wraz ze szczegółowym merytorycznym uzasadnieniem, daje podstawy do stwierdzenia, że wymóg sumowania punktów ECTS obu form studiów nie ma żadnej podstawy prawnej, zarówno w treści obowiązujących przepisów, jak i dokonywanej na ich podstawie wykładni prawa.

Uczelnia konsekwentnie podnosi, że art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. c) PSWN nie znajduje zastosowania w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia, gdyż *expressis verbis* dotyczy wyłącznie jednolitych studiów magisterskich, których Uczelnia nie prowadzi na kierunku Administracja. Ocenie poddawane były prowadzone na Uczelni studia pierwszego stopnia oraz drugiego stopnia na kierunku Administracja, a nie jednolite studia magisterskie, których w świetle § 8 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów na ocenianym kierunku prowadzić nie można.

W treści art. 76 ust. 1 pkt. 1 lit. a)-d) PSWN ustawodawca określił w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości wymogi punktowe (jako jeden z warunków ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów) korelując je wprost (i zarazem wyłącznie) z określonym poziomem studiów. Każdy poziom studiów ma odrębne warunki punktowe. Studia pierwszego stopnia, jak sama nazwa wskazuje, kończą się uzyskaniem kwalifikacji pierwszego stopnia, czyli tytułu zawodowego licencjata, inżyniera lub równoważnego. W celu uzyskania dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia student jest zobowiązany uzyskać co najmniej 180 punktów ECTS, a studia licencjackie trwają co najmniej sześć semestrów. Dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia umożliwia kontynuowanie edukacji na studiach drugiego stopnia. Studia drugiego stopnia kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera lub równoważnego. W celu uzyskania dyplomu ukończenia studiów drugiego stopnia student jest zobowiązany uzyskać co najmniej 90 punktów ECTS, a studia drugiego stopnia trwają od trzech do pięciu semestrów. Programy studiów obu ocenianych kierunków (Administracja pierwszego stopnia i Administracja drugiego stopnia) powyższe warunki spełniają.

Z uwagi na wyróżnienie w treści art. 76 ust. 1 pkt. 1 lit. a)-d) PSWN różnych poziomów studiów, w tym studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia jak i jednolitych studiów magisterskich (z przypisaniem do każdego poziomu studiów odrębnej liczby punktów ECTS) nie ma jakichkolwiek podstaw do przyjęcia tezy, że warunkiem uzyskania tytułu zawodowego magistra przez studenta, który odbywał studia na poziomie studiów pierwszego stopnia i następnie studiów drugiego stopnia jest uzyskanie w trakcie trwania studiów na tych dwóch

poziomach co najmniej 300 pkt ECTS (a zatem liczby wymaganej w przypadku jednolitych studiów magisterskich trwających 9 albo 10 semestrów).

Przeciwna interpretacja stoi w sprzeczności z jednoznacznym i niepodlegającym rozszerzającej wykładni brzmieniem wskazanej wyżej regulacji (*clara non sunt interpretanda*). Oczywistym jest zaś wskazanie, że gdyby zamiarem ustawodawcy było określenie - w kontekście uzyskania tytułu zawodowego magistra - wymogu uzyskania co najmniej 300 pkt ECTS przez studenta, który odbywał studia na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia (a zatem takiej samej liczby punktów ECTS jaką przypisano jednolitym studiom magisterskim trwającym 9 albo 10 semestrów), to taki zapis znalazłby się wprost w ustawie. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. PSWN nie zawiera tymczasem regulacji dotyczących łączenia się (sumowania, bilansowania) punktów ECTS uzyskiwanych oddzielnie w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia, co oznacza, że takie bilansowanie jest a limine niedopuszczalne. W punktach ECTS wyraża się bowiem średni nakład pracy studenta (w tym pracy indywidualnej) niezbędny do uzyskania efektów uczenia się określonych przez uczelnię na danym kierunku studiów.

Niedopuszczalność wskazanego powyżej bilansowania punktów ECTS wynika również z odpowiedzi Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 grudnia 2020 r. na interpelację poselską nr 16564 dotyczącą minimalnej liczby punktów ECTS (Interpelacja nr 16564 do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie minimalnej liczby punktów ECTS). W interpelacji postawiono pytanie dotyczące wprost kwestii, która jest w raporcie przedmiotem oceny: „Czy studia pierwszego i drugiego stopnia, realizowane oddzielnie, muszą bilansować się na poziomie 300 punktów ECTS wymaganych dla studiów jednolitych?” Minister odpowiedział jednoznacznie, że PSWN „nie zawiera regulacji dotyczących łączenia (sumowania, bilansowania) się punktów ECTS uzyskiwanych oddzielnie w ramach studiów pierwszego i drugiego stopnia.” Minister powołał się przy tym na treść art. 76 ust. 1 pkt 1 PSWN. Dodatkowo w odpowiedzi na pytanie 4 wystosowanej interpelacji podkreślono, że PSWN „nie nakłada na uczelnie obowiązku zagwarantowania bilansowania się punktów ECTS”. Ostateczna treść uchwalonego w dniu 20 lipca 2018 r. art. 76 ust. 1 pkt 1 PSWN potwierdza wyraźny zamiar ustawodawcy co do niepowiązywania liczby punktów ECTS uzyskanych w toku studiów pierwszego i drugiego stopnia z liczbą punktów ECTS uzyskiwanych w toku studiów jednolitych. W procesie konsultacji projektu ustawy przed wniesieniem jej do Sejmu pojawiały się wprost uwagi, aby doprecyzować ustawę i zmienić ją tak, aby wynikał z niej obowiązek uzyskania w toku studiów pierwszego i drugiego stopnia łącznie 300 punktów ECTS. Stanowisko Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego było jednak jednoznaczne - tych uwag nie uwzględniono. Wyciąg z zestawienia uwag do projektu ustawy PSWN zgłoszonych w ramach opiniowania i konsultacji, został zamieszczony w odpowiedzi na raport z wizytacji ze wskazaniem na pierwotne źródło ich pobrania: Druk nr 2446 Rządowy projekt ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, <https://www.sejm.gov.pl/sejm8.nsf/druk.xsp?nr=2446>, plik pod nazwą 2446-cz. II.pdf.

Studia pierwszego i drugiego stopnia stanowią nie tylko niezależne poziomy studiów, lecz nawet odrębne kierunki, co potwierdza również orzecznictwo sądowe, które zostało także przytoczone w odpowiedzi na raport z wizytacji. Wskazano w niej na wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie z dnia 6 lipca 2023 r., sygn. akt III SA/Lu 224/23, w uzasadnieniu, którego znalazły się rozważania dotyczące istoty studiów pierwszego i drugiego stopnia w PSWN. WSA w Lublinie stwierdził, że z przepisów art. 67 ust. 1, art. 76 ust. 1 i art. 77 ust. 1 PSWN wynika, że studia pierwszego i drugiego stopnia to dwa odrębne poziomy i kierunki studiów, z odrębnymi programami studiów oraz uzyskiwanymi efektami, co

potwierdza tym samym, że nie można zliczać uzyskiwanych w ich trakcie punktów ECTS traktując jako jeden kierunek studiów “podzielony na dwa etapy”.

Jak słusznie wskazał WSA w Lublinie, PSWN nie zawiera definicji kierunku studiów. Sąd ten podkreślił, że w myśl art. 5 ust. 2 PSWN, kształcenie w systemie szkolnictwa wyższego i nauki prowadzi się w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych lub dziedzinie sztuki i dyscyplinach artystycznych. Zgodnie zaś z art. 9 ust. 3 PSWN, uczelnia prowadzi studia na co najmniej jednym kierunku. W świetle przepisów PSWN, określenie “kierunek studiów” odnosi się do określonej gałęzi wiedzy (nauki), która jest przez uczelnię realizowana, a nie do form, poziomów czy profili kształcenia. Studia na określonym kierunku realizowane są zatem na studiach określonego poziomu, profilu i w określonej formie. WSA w Lublinie uznał za trafne powołanie się na uregulowania zawarte w PSWN, które wyraźnie odróżniają studia pierwszego stopnia od studiów drugiego stopnia i wskazują różnice, nakazujące traktować oba poziomy odrębnie. Podkreślono również, że w przepisie art. 76 ust. 1 PSWN, określającym warunki ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów, przewidziano odrębne warunki dla studiów pierwszego i drugiego stopnia. W przypadku studiów pierwszego stopnia warunkiem jest uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, którym przypisano co najmniej 180 punktów ECTS, natomiast w przypadku studiów drugiego stopnia – co najmniej 90 punktów ECTS. Inne są także tytuły zawodowe uzyskiwane po ukończeniu studiów pierwszego i drugiego stopnia. Nie ulegało dla WSA w Lublinie wątpliwości, że studia pierwszego i drugiego stopnia są całkowicie odrębnymi rodzajami studiów, różniącymi się istotnie programem studiów, efektami uczenia się i przyporządkowanymi doń dyscyplinami naukowymi oraz uzyskanym tytułem zawodowym. Potwierdza to tym samym stanowisko Uczelni, że niedopuszczalne jest sumowanie uzyskiwanych w trakcie studiów pierwszego i drugiego stopnia punktów ECTS traktując oba poziomy studiów jako identyczne z jednolitymi studiami magisterskimi.

Uczelnia podnosi, że ani z uzasadnienia raportu, ani też z treści uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie wynika również, dlaczego negatywna ocena w zakresie kryterium nr 2, dokonana w oparciu o zarzut zbyt małej liczby punktów ECTS na studiach drugiego stopnia, miałyby dotyczyć również studiów pierwszego stopnia. Studia licencjackie na kierunku Administracja prowadzone są zgodnie z programem studiów na podstawie odrębnej decyzji Ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i spełniają wszystkie konieczne warunki, wynikające z PSWN. Dlatego też niewystarczająca zdaniem Prezydium PKA liczba punktów ECTS na studiach drugiego stopnia nie powinna rzutować na ocenę spełnienia kryterium 2 dla studiów pierwszego stopnia. To, że kierunek Administracja na obu poziomach jest oceniany jednocześnie i wnioski zespołu oceniającego zostały zawarte w jednym raporcie ma charakter jedynie techniczny. Merytorycznie w istocie są to dwie odrębne oceny dwóch różnych poziomów studiów, które łączy jedynie nazwa kierunku. Ocena przez zespół oceniający stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów, a w konsekwencji ujęta w uchwale Prezydium powinna być wyraźnie przypisywana do właściwego poziomu studiów.

W raporcie odniesiono się również do zasad europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów – ECTS, którego nie przywołano na uzasadnienie oceny wyrażonej w uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Tym niemniej należy podkreślić, że z systemu tego również nie można wywodzić wymagania co do sumowania punktów studiów pierwszego i drugiego stopnia, tak aby wyniosły dokładnie tyle, ile wynosi suma punktów ECTS studiów jednolitych na tych kierunkach, na których są one stosowane.

W odpowiedzi na raport Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni dokonała analizy obowiązków oraz zasad wynikających ze stosowania punktów ECTS i systemu bolońskiego. Stosowany w systemie bolońskim podręcznik ECTS Users' Guide 2015 wyjaśnia, że "studia krótkiego, pierwszego i drugiego stopnia charakteryzują się zakresami punktów: kwalifikacje uzyskane w ramach krótkiego cyklu obejmują zazwyczaj około 120 punktów ECTS, kwalifikacje uzyskane w ramach studiów pierwszego stopnia obejmują zazwyczaj 180 lub 240 punktów ECTS, kwalifikacje uzyskane w ramach studiów drugiego stopnia obejmują zazwyczaj 90 lub 120 punktów ECTS, przy czym co najmniej 60 punktów ECTS na poziomie studiów drugiego stopnia". Przytoczona charakterystyka nie zawiera żadnego warunku, aby studia pierwszego i drugiego stopnia sumowały się do określonej w PSWN wartości punktowej przypisanej jednolitym studiom magisterskim. Co więcej w podręczniku podkreślono zasady wymiany punktów ECTS pozwalające na mobilność w ramach europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego. Stwierdzono, że programy studiów mogą różnić się liczbą punktów ECTS, a porównywalny dyplom licencjata powinien być uznawany przy przyjmowaniu na studia drugiego stopnia, niezależnie od tego, czy w trakcie studiów poświadczonych dyplomem licencjata student uzyskał 180 czy 240 punktów ECTS.

Celowi uznawania kwalifikacji akademickich uzyskanych za granicą i okresów nauki za granicą w ramach europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego służy również wydawany wraz z dyplomem ukończenia studiów suplement. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 2787) ustaliło wzór takiego suplementu zawierającego informację o szkolnictwie wyższym w Polsce. Informacja zawarta w punkcie 8.4 wspomnianego suplementu jest spójna z PSWN, gdyż wskazuje, że aby uzyskać dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia, student jest obowiązany uzyskać co najmniej 180 punktów ECTS, studiów drugiego stopnia – co najmniej 90 punktów ECTS, jednolitych studiów magisterskich – co najmniej 300 punktów ECTS, jeżeli trwają 9 albo 10 semestrów, albo co najmniej 360 punktów ECTS, jeżeli trwają 11 albo 12 semestrów. Przedmiotowa informacja nie zawiera zatem ograniczeń, które nakazywałyby sumowanie punktów ECTS uzyskanych w trakcie studiów pierwszego i drugiego stopnia, a co mogłoby wpływać na ocenę uzyskanych w Polsce kwalifikacji.

Art. 69 ust. 3 PSWN stanowi, że na studia drugiego stopnia może być przyjęta osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów. Zapis ten nie określa żadnych warunków ustawowych w zakresie liczby punktów ECTS innej od wymienionych w art. 76 ust. 1 pkt.1 PSWN. W związku z tym nieprzyjęcie kandydata na studia drugiego stopnia, posiadającego dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia z liczbą 180 punktów ECTS byłoby jawnym aktem naruszenia obowiązującego prawa i jednocześnie przejawem dyskryminacji.

Mając powyższe na uwadze, uzasadnione jest stanowisko Uczelni, że system boloński również – analogicznie, jak prawo polskie – nie przewiduje bilansowania punktacji pierwszego i drugiego stopnia studiów. Przeciwnie – system boloński zakazuje różnicowania dyplomów pod kątem liczby punktów ECTS uzyskanych przez studenta, o ile punktacja opiera się na przyjętych zasadach: zazwyczaj 180 lub 240 punktów ECTS na studiach pierwszego stopnia i zazwyczaj 90 lub 120 punktów ECTS na studiach drugiego stopnia. Programy studiów obu ocenianych kierunków (Administracja - studia pierwszego stopnia oraz Administracja - studia drugiego stopnia) spełniają wspomniane warunki.

W odpowiedzi na raport z wizytacji Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni podnosiła jeszcze argumentację formalną, związaną z faktem

niezakwestionowania nigdy wcześniej punktacji ECTS, chociaż budowa programu studiów drugiego stopnia opartego o 3 semestry i 90 punktów ECTS została zastosowana na wszystkich kierunkach studiów drugiego stopnia prowadzonych przez Uczelnię.

Ten sposób konstrukcji programu nigdy nie został zakwestionowany, ani w decyzjach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o wyrażeniu zgody na prowadzenie studiów drugiego stopnia, ani też w ocenach programowych Polskiej Komisji Akredytacyjnej dokonanej w 2022 r. na dwóch kierunkach prowadzonych na Wydziale Zarządzania (Uchwała nr 876 /2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 października 2022 r. w sprawie oceny programowej kierunku Logistyka prowadzonego w Wyższej Szkole Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym oraz Uchwała nr 950/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie oceny programowej kierunku Zarządzanie prowadzonego w Wyższej Szkole Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym), jednym kierunkiem prowadzonym na Wydziale Prawa i Administracji (Uchwała Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nr 713/2022 dnia 5 września 2022 r. w sprawie oceny programowej kierunku Bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzonego w Wyższej Szkole Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym) oraz pozytywnej opinii PKA na kształcenie na kierunku Zarządzanie drugiego stopnia w filii Uczelni w Łęborku (Uchwała nr 316/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 maja 2023 r. w sprawie prowadzenia kierunku Zarządzanie na poziomie studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym w Filii WSAiB w Łęborku).

W uzasadnieniu uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wskazane okoliczności nie zostały w ogóle przytoczone, a przecież to na Prezydium ciąży obowiązek zapewnienia jednolitości i spójności przeprowadzanych ocen. W przeciwnym wypadku dochodzi do nierówności w stosowaniu tych samych przepisów prawa, co narusza art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U.1997.78.483 z dnia 1997.07.16). Art. 32 Konstytucji stanowi, że wszyscy są wobec prawa równi oraz że wszyscy mają prawo do równego traktowania przez organy władzy i administracji publicznej. Podmiotem prawa do równego traktowania jest każda osoba fizyczna i prawna, a zatem również uczelnia wyższa. Zaś równe traktowanie osób wymaga, by organy stosujące prawo dokonywały konkretyzacji norm generalno-abstrakcyjnych w normy konkretno-indywidualne bez nieuzasadnionego różnicowania.

Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni podnosi, że takie działanie stanowi również naruszenie art. 8 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U.2024.572 t.j. z dnia 2024.04.15). Z art. 8 wynikają bowiem dla organów administracji publicznej istotne obowiązki, realizujące na gruncie postępowania administracyjnego wspomniany powyżej art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. I tak organy administracji publicznej mają obowiązek prowadzić postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania. Ponadto organom administracji publicznej nie wolno bez uzasadnionej przyczyny odstąpić od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym.

Polska Komisja Akredytacyjna jest organem stosującym prawo, a do jej podstawowych celów należy dbałość o spełnianie standardów jakościowych przyjętych dla szkolnictwa wyższego, stąd też stosowane przez nią standardy powinny być jednolite, a także znajdować swoje

oparcie w obowiązujących przepisach prawa. Z uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 listopada 2024 r. wynika, że wskazane powyżej zasady i przepisy przy ocenie kierunku Administracja nie zostały zastosowane.

Ujęcie konsultacji w odrębnym module studiów

Polska Komisja Akredytacyjna w uzasadnieniu uchwały Prezydium podtrzymała zastrzeżenia wobec wyodrębnienia modułu zawierającego konsultacje. Senat Uczelni podjął uchwałę nr 1/06/2024 z dn. 11 czerwca 2024 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej zmiany programów studiów polegającej na likwidacji wyodrębnionego modułu kształcenia konsultacje. Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni potwierdza podjęcie prac nad zmianą konstrukcji planu studiów na kierunku Administracja.

Polityka jakości jest zasadniczym elementem funkcjonowania Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni. Dlatego na bieżąco identyfikowane doświadczenia i potrzeby przekładają się na stałe udoskonalanie i modyfikację zarówno programów studiów, jak i ich praktyczną realizację. Stąd też rekomendacje Polskiej Komisji Akredytacyjnej zostały przyjęte z należytą uwagą, a odpowiednie zmiany są na bieżąco wprowadzane, uaktualniane i poprawiane.

Troska o zachowanie wysokiego poziomu jakości kształcenia jest również uzasadnieniem dla złożenia niniejszego wniosku o ponowną ocenę kierunków studiów. Podnoszone powyżej zarzuty Prezydium PKA w zakresie kryterium 2 wymagają bowiem ponownej oceny z szerszej perspektywy, pozwalającej na usunięcie rozbieżności interpretacyjnych i zastrzeżeń w kontekście stosowania prawa, które obecnie występują. Jest to uzasadnione, tym bardziej że argumentacja Uczelni w zakresie sumowania liczby punktów ECTS nie została wcale rozważona.

Wyrazem tego jest brak ustosunkowania się Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej do poszczególnych merytorycznych argumentów zawartych w odpowiedzi na raport z wizytacji, w tym – co szczególnie zaskakujące - zupełne pominięcie wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie.”

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia przedstawiła informacje i dodatkowe wyjaśnienia, które niwelują istotę zarzutu 1.

W zakresie zarzutu 2 Prezydium PKA stoi na stanowisku, że Wnioskodawca nieprawidłowo zaplanował liczbę punktów ECTS dla całego cyklu kształcenia na studiach drugiego stopnia.

Studia pierwszego stopnia na kierunku administracja kończą się uzyskaniem kwalifikacji pierwszego stopnia i tytułu zawodowego licencjata. Studia trwają 6 semestrów, w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, a liczba punktów ECTS niezbędna do ich ukończenia wynosi 187,5 (stacjonarne) 184,1 (niestacjonarne) pkt ECTS. Studia drugiego stopnia trwają 3 semestry i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra, a liczba punktów ECTS niezbędna do ich ukończenia wynosi 98 (stacjonarne) i 93,2 (niestacjonarne) pkt ECTS.

W konsekwencji po zakończeniu kształcenia na obu stopniach studiów studenci zdobywają łącznie 285,5 (stacjonarne) i 277,3 (niestacjonarne) pkt ECTS. Jest to liczba niewystarczająca do uzyskania tytułu zawodowego magistra, ponieważ ukończenie studiów pierwszego i następnie drugiego stopnia jest równoważne ukończeniu studiów prowadzonych jako jednolite studia magisterskie. Do ukończenia jednolitych studiów magisterskich, zgodnie z art. 76 ust. 1 pkt 1 lit. c, wymagane jest uzyskanie co najmniej 300 pkt ECTS, niezależnie od tego, czy studia te trwają 9, czy też 10 semestrów. Polski system szkolnictwa wyższego, na mocy porozumień

międzynarodowych, jest włączony do europejskiego obszary szkolnictwa wyższego. Stosuje się w nim europejski system transferu i akumulacji punktów (ang. European Credit Transfer and Accumulation System – ECTS), który ma ułatwić studentom studiowanie na różnych uczelniach. System ten umożliwia m.in. uznawanie kwalifikacji akademickich uzyskanych za granicą i okresów nauki za granicą. Podkreślić należy, że użycie w art. 76 ust. 1 pkt 1 ustawy sformułowania „co najmniej” nie upoważnia w każdym przypadku Uczelni do prowadzenia studiów, do których przyporządkowano minimalną liczbę pkt ECTS wskazaną w tym przepisie. Zaniżona liczba punktów ECTS powoduje, iż określony nią nakład pracy studenta jest również obniżony, co w konsekwencji nie zapewnia osiągnięcia określonych programem studiów efektów uczenia się.

Natomiast w zakresie zarzutu 3, Uczelnia podniosła argument, iż „Senat Uczelni podjął uchwałę nr 1/06/2024 z dn. 11 czerwca 2024 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej zmiany programów studiów polegającej na likwidacji wyodrębnionego modułu kształcenia konsultacje. Wyższa Szkoła Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni potwierdza podjęcie prac nad zmianą konstrukcji planu studiów na kierunku Administracja.” Uczelnia podniosła ten argument już na etapie odpowiedzi na raport z oceny programowej, datowanej na 2 września 2024 r. i powtórzyła go we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Argument ten nie został jednak poparty dołączeniem do odpowiedzi na raport z oceny programowej, czy też do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jakichkolwiek dokumentów potwierdzających przeprowadzenie wskazanych przez Uczelnię działań naprawczych. Prezydium PKA przyznaje w związku z tym, iż w dacie podjęcia Uchwały Prezydium PKA nr 863/2024, nie zaistniały przesłanki materialnoprawne do ustalenia, iż anonosowane przez Uczelnię działania naprawcze dotyczące zarzutu 3 okazały się skuteczne. Przesłanek tych nadal brakuje. Uczelnia nie przedstawiła dokumentów świadczących o dokonaniu w programie studiów zmian dotyczących konsultacji, które pozwolą na wyeliminowanie wskazanej wady w sposób zgodny z przepisami prawa. Uczelnia zadeklarowała jedynie „podjęcie prac nad zmianą konstrukcji planu studiów”, czego w żadnym wypadku nie można uznać za skuteczną realizację działania naprawczego.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut 3 pozostaje w mocy.**

W odniesieniu do kryterium 10:

System jakości w zakresie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów nie zapobiegł powstaniu poważnego błędu w kształtowaniu programu studiów, polegającego na:

1. zaniżeniu (poniżej 300) łącznej liczby punktów ECTS dla następujących po sobie studiów pierwszego i drugiego stopnia (zaniżona liczba punktów ECTS powoduje, iż określony nią nakład pracy studenta jest również obniżony, co w konsekwencji nie zapewnia osiągnięcia określonych programem studiów efektów uczenia się);
2. utworzeniu modułu *konsultacje*, w którym liczba godzin stanowi 10% wymiaru zajęć kontaktowych, przy braku weryfikacji udziału studentów w zajęciach i osiągania efektów uczenia się, które określono w sylabusie zajęć *konsultacje*.

Uczelnia ustosunkowała się do zarzutów jak poniżej:

Ad 1. Uczelnia wskazała, że wymóg uzyskania 300 punktów ECTS nie znajduje zastosowania w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia, gdyż *expressis verbis* dotyczy wyłącznie jednolitych studiów magisterskich, których Uczelnia nie prowadzi na kierunku administracja. Powołała się też na treść odpowiedzi Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 28 grudnia 2020

r. na interpelację poselską nr 16564, dotyczącą minimalnej liczby punktów ECTS, a także na materiały przygotowawcze wytworzone w związku z procedowaniem ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Wskazała ponadto, że nakaz bilansowania się punktacji za studia pierwszego i drugiego stopnia nie wynika również z reguł systemu bolońskiego.

Ad 2. Senat Uczelni podjął uchwałę nr 1/06/2024 z 11 czerwca 2024 r. w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej zmiany programów studiów prowadzonych w Wyższej Szkole Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni, w której to uchwale m.in. wyrażono pozytywną opinię w sprawie likwidacji wyodrębnionego modułu kształcenia *konsultacje* (moduł H) i pozostawieniu konsultacji jako formy zajęć dydaktycznych.

Mając na względzie podjęcie przez Uczelnię skutecznych działań naprawczych jedynie w odniesieniu do zarzutu nr 2 (uzasadnienie jak w części poświęconej kryterium 2), Prezydium PKA postanawia podtrzymać ocenę stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione częściowo) i przeprowadzić na kierunku kolejne postępowania ocenijące w ciągu 2 lat.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, jak niżej.

„Z uzasadnienia uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wynika, że zastrzeżenia sformułowane przy kryterium 10 są konsekwencją uwag Polskiej Komisji Akredytacyjnej do kryterium 2. Stąd też wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w zakresie wskazanym powyżej, będzie miał znaczenie dla uznania spełnienia także kryterium 10 przez Polską Komisję Akredytacyjną.”

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia sama przyznała, iż nadal nie przeprowadziła skutecznych działań naprawczych w zakresie zarzutu 3 sformułowanego odnośnie kryterium 2. Świadczy to o wadliwym działaniu systemu jakości kształcenia.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut pozostaje w mocy**.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 2:

Zaleca się zapewnienie studentom uzyskiwania łącznie na studiach pierwszego i drugiego stopnia co najmniej 300 punktów ECTS, odpowiadających tytułowi zawodowemu magistra. Zaleca się modyfikację programu studiów dotyczącą charakteru konsultacji, by liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów była zgodna z przepisami prawa i zapewniała studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

W odniesieniu do kryterium 10:

Zaleca się wzbogacenie uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia o mechanizmy, które pozwolą na skuteczne monitorowanie programu studiów i dokonywanie w nim zmian w wypadku stwierdzenia nieprawidłowości.

§ 2

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 3.

§ 3

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w pkt 3.2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku administracja na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2026/2027.

§ 4

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej